

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2015/0240 van 21 april 2015
in de zaak 2010/0229/SA/1/0264

In zake:

■■■■■

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Peter DE SMEDT en Wannes THYSSEN
kantoor houdende te 9000 Gent, Kasteellaan 141
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **ANTWERPEN**

verwerende partij

*Tussenkomen
de partij:*

■■■■■

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Koen VAN WYNSBERGE
kantoor houdende te 3000 Leuven, Diestsevest 113
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 25 februari 2010 en geregulariseerd met een aangetekende brief van 29 maart 2010, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 10 december 2009.

De deputatie heeft het administratief beroep van de tussenkomen de partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente ■■■■■ van 27 april 2009 gedeeltelijk ingewilligd.

De deputatie heeft aan de tussenkomen de partij voorwaardelijk een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het vellen van twee populieren en de uitvoering van nivelleringswerken, maar een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het rooien van een wilg en de sloop van een sleufsilos.

De bestreden beslissing heeft betrekking op percelen gelegen te ■■■■■ en met als kadastrale omschrijving ■■■■■

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De Raad heeft met het arrest van 18 juni 2012 met nummer S/2012/0129 de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verwerende partij heeft geen antwoordnota ingediend, maar heeft wel een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een toelichtende nota ingediend. De tussenkomende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De procespartijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 10 september 2012, waarop de vordering tot vernietiging wordt behandeld.

Kamervoorzitter Eddy STORMS heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Laurent PROOT, die loco advocaten Peter DE SMEDT en Wannes THYSSEN verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

De verzoekende partij en de tussenkomende partij zijn, alhoewel behoorlijk opgeroepen, niet ter zitting verschenen. Krachtens artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van procespartijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals van toepassing op het ogenblik van het instellen van de vordering.

III. TUSSENKOMST

█ verzoekt met een aangetekende brief van 28 mei 2010 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de eerste kamer heeft met een beschikking van 9 juni 2010 de tussenkomende partij toegelaten om in de debatten tussen te komen.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen. Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

IV. FEITEN

Op 21 mei 2008 (datum van het ontvangsbewijs) dient de tussenkomende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente █ een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het vellen van twee populieren en één wilg, het slopen van een sleufsilo en het uitvoeren van nivelleringswerken”*.

Omdat deze aanvraag volgens de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar onduidelijk is en aangepast moet worden, dient de tussenkomende partij op 13 juni 2008 (datum van het ontvangsbewijs) bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente █

een aangepaste aanvraag in met hetzelfde onderwerp, namelijk het rooien van drie bomen, de sloop van een sleufsilo en de nivellering van het terrein.

De percelen zijn, volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 5 augustus 1976 vastgesteld gewestplan 'Mechelen', gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De percelen zijn niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch in een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

Tijdens het openbaar onderzoek, eerst georganiseerd van 2 juni tot en met 1 juli 2008 (over de eerste aanvraag) en vervolgens, over de gewijzigde aanvraag, van 9 juni tot en met 18 juli 2008, dient de verzoekende partij één van de 14 bezwaarschriften in.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling, adviseert op 5 juni 2008 voorwaardelijk gunstig.

Het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert gunstig op 18 en 23 juni 2008 voor de sloop van de sleufsilo en voorwaardelijk gunstig voor het vellen van de twee populieren, maar ongunstig voor het vellen van de wilg en de nivellering van de landbouwgrond.

Het Agentschap Wegen en Verkeer adviseert op 24 juni 2008 voorwaardelijk gunstig.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Onroerend Erfgoed, adviseert op 30 juni 2008 voorwaardelijk gunstig.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Nijlen adviseert op 17 november 2008 deels ongunstig.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 23 januari 2009 ongunstig over de eerste aanvraag.

Op 16 maart 2009 herhaalt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [REDACTED] haar standpunt van 17 november 2008.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 20 april 2009 als volgt gedeeltelijk gunstig en gedeeltelijk ongunstig:

“ ...

Gunstig voor het slopen van de sleufsilo, op voorwaarde dat het een vergund bouwwerk betreft. Fundamenten dienen eveneens verwijderd te worden. Er kan echter geen vergunning worden afgeleverd voor een illegaal bouwwerk. Het college dient dit in haar beslissing te motiveren.

Gunstig voor het rooien van 2 populieren, onder de voorwaarden van het advies van het Agentschap Natuur en Bos.

Wat betreft de organisatie van het openbaar onderzoek blijft mijn advies van 23.01.2009 behouden. Een beoordeling ten gronde van het dossier kan enkel indien alle elementen aanwezig zijn en gebeurt steeds op basis van duidelijke plannen en een volledig dossier.

Wel wordt gesteld dat het niet wenselijk is een gebied met een dergelijke natuurwaarde op te hogen.

...

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [REDACTED] verleent op 27 april 2009 als volgt enerzijds voorwaardelijk een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkommende partij voor het vellen van 2 populieren en weigert anderzijds een stedenbouwkundige vergunning voor de uitvoering van nivelleringswerken en het kappen van de wilg, terwijl het de aanvraag voor de sloop van een sleufsilo zonder voorwerp verklaart:

“ ...

Op basis van het ingediende aanvraagdossier lijkt, uit bovenstaande toetsing aan het GRS m.b.t. het zuidelijk gebied van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, afgeleid te kunnen worden dat de gevraagde nivelleringswerken en het kappen van de wilg in de oever van de [REDACTED] niet in overeenstemming kunnen worden gebracht met de gewenste ruimtelijke structuur.

Door het uitvoeren van de nivelleringswerken lijkt immers de functie van natte corridor plaatselijk sterk te worden verminderd, terwijl de gewenste ontwikkeling er juist het herstel en de herwaardering van deze functie is. Bovendien lijken de nivelleringswerken de landschappelijke structuur van het valleigebied te schaden.

Verder lijkt door de geplande nivelleringswerken het waterbergend vermogen plaatselijk sterk te verminderen. De bestaande poelen en grachten hebben namelijk het vermogen om tijdelijk een bepaalde hoeveelheid water op te vangen en vertraagd te laten infiltreren in de bodem.

...

Op basis van het ingediende aanvraagdossier lijkt te kunnen worden gesteld dat het kappen van de wilg en de aangevraagde nivelleringswerken in het zuidelijk deel van het gebied bezwaarlijk in overeenstemming kunnen worden gebracht met de genomen opties bij de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur.

...

Volgens de gegevens uit ons vergunningenregister blijkt dat er een vergunning A werd verleend op 3 november 1982 voor het bouwen van 3 sleufsilo's. Uit de bestaande toestand kan er echter worden afgeleid dat er slechts 1 sleufsilo werd opgericht en niet op de destijds vergunde plaats. Bijgevolg dient er dus te worden geoordeeld dat de sleufsilo een onvergunde constructie blijkt te zijn. Omwille van juridische aspecten is het afleveren van een vergunning voor het slopen van een bestaande onvergunde constructie niet mogelijk. Dit deel van de aanvraag blijkt dus zonder voorwerp.

“ ...

De tussenkommende partij tekent tegen deze beslissing op 24 juli 2009 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn eerste verslag van een voor de Raad onbekende datum het administratief beroep in te willigen en onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning te verlenen voor het vellen van twee populieren.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert de verwerende partij tevens een stedenbouwkundige vergunning te weigeren voor het rooien van de wilg en de sloop van een sleufsilo.

Na de hoorzitting van 19 oktober 2009 beslist de verwerende partij op 22 oktober 2009 de beslissing over het administratief beroep uit te stellen en een aanvullend verslag te vragen aan de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

De tussenkomen partij bezorgt vervolgens aan de verwerende partij een aanvullende nota en een plan met vijf doorsnedes die duidelijk maken waar en hoe hoog er zal worden opgehoogd.

In zijn aanvullend verslag van een voor de Raad onbekende datum adviseert de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar de verwerende partij het administratief beroep ook in te willigen voor de nivellering.

Na de hoorzitting van 10 december 2009 beslist de verwerende partij op dezelfde dag als volgt het administratief beroep gedeeltelijk in te willigen en voorwaardelijk een stedenbouwkundige vergunning te verlenen voor het vellen van 2 populieren en de nivellering en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren voor het rooien van een wilg en de sloop van een sleufsilos:

“ ...

9. Verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening:

...

De aanvraag is principieel in overeenstemming met deze planologische bestemming van het gewestplan.

De aanvraag is op te splitsen in drie delen.

1. Rooien van bomen (2 Canadese populieren en 1 wilg)

Het Agentschap voor Natuur en Bos geeft toelating om de twee Canadese populieren te rooien, onder een aantal voorwaarden. De gemeente volgt dit standpunt en levert een vergunning af voor het rooien van twee Canadese populieren op voorwaarde dat voor het kappen de houtkant wordt heraangeplant en dat na het kappen de bomen worden vervangen door twee streekeigen hoogstammen. Beide voorwaarden zijn redelijk in vergelijking tot de geplande werken. Het Agentschap voor Natuur en Bos heeft geoordeeld dat beide Canadapopulieren kaprijp zijn. Vanuit de visuele beleving van het landschap is het aan te raden dergelijke kleine landschapselementen te bewaren in het landschap. Vandaar dat het heraanplanten na het kappen uit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening een aanvaardbaar alternatief biedt.

Het Agentschap voor Natuur en Bos geeft enkel toelating om de wilg te knotten en niet te rooien. Er wordt door de aanvrager in de bijkomende documentatie geen enkele reden aangegeven waarom de boom dient gerooid te worden. Gezien het landschappelijk belang van bomen in dit waardevolle natuurlandschap is het rooien van de wilg niet aanvaardbaar. Het knotten van de wilg dient te gebeuren tot op een hoogte van 2m volgens de code van goede natuurpraktijk. Het standpunt van het college van burgemeester en schepenen wordt dan ook bevestigd.

2. het slopen van een sleufsilos

De vergunningstoestand omtrent de sleufsilos bleek in eerste instantie onduidelijk te zijn.

Naar aanleiding van de opmerking van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar werd dit uitgeklaard. De gemeente heeft bevestigd dat de sleufsilos een bestaande

onvergonde constructie betreft. Er kan dus geen stedenbouwkundige vergunning worden afgeleverd voor het slopen van de sleufsilo.

3. het nivelleren van het terrein

Beroeper heeft, ter aanvulling van de onduidelijke en onvolledige plannen bij de aanvraag, volgende documentatie bijgebracht:

- een aanvullende nota;*
- een plan met 5 doorsnedes, die duidelijk maken waar en hoe hoog zal opgehoogd worden;*

Gelet op de bijgebrachte documentatie kan geoordeeld worden dat het hier om een nivellering gaat waarbij slechts een vijftal lager gelegen putten worden opgehoogd, dit ten behoeve van landbouwdoeleinden.

De Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling heeft over de aanvraag reeds gunstig advies uitgebracht. Ook het agentschap Onroerend Erfgoed heeft een voorwaardelijk gunstig advies uitgebracht, aangezien het goed niet in een beschermd landschap is gelegen, noch in een ankerplaats.

De 14 ingediende bezwaarschriften handelen over het landschappelijk belang van de streek. Gelet op de aard van de nivellering en op het feit dat de uitvoering daarvan ten behoeve van de landbouw wordt gevraagd, kan worden geoordeeld dat deze de goede ruimtelijke ordening niet in het gedrang brengt.

Het extra plan zorgt er voor dat het dossier in overeenstemming is met het uitvoeringsbesluit van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning.

Een vergunning kan verleend worden voor de nivellering van de zones zoals aangeduid op plan, op voorwaarde dat het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed strikt wordt nageleefd.

Watertoets: Bij nazicht van de Vlaamse kaart met de overstromingsgevoelige gebieden blijkt het perceel gelegen te zijn in een effectief of mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

De voorliggende aanvraag betreft een reliëfwijziging van het terrein, zodat rekening gehouden moet worden met het mogelijke effect op de plaatselijke waterhuishouding.

Door toename van de verharde oppervlakte wordt de infiltratie van het hemelwater in de bodem plaatselijk verstoord.

Bomen die onderdeel uitmaken van lijnvormige elementen in hellende gebieden of langsheen waterlopen hebben erosiewerende, ecologische en landschappelijke waarden.

Het wortelgestel van bomen draagt bij tot de versterking van bermen en oevers. Het verwijderen van natuurlijke vegetatie en bomen verhoogt de erosiegevoeligheid van de bodem en grachtkanten en kan zo mogelijk een negatieve invloed uitoefenen op de waterhuishouding.

Conclusie:

- *het kappen van de twee Canadapopulieren kan uit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening worden aanvaard op voorwaarde dat voor het kappen de houtkant wordt heraangeplant en dat na het kappen de bomen worden vervangen door twee streekeigen hoogstammen;*
  - *een vergunning wordt verleend voor het nivelleren van de zones aangeduid op plan, op voorwaarde dat het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed strikt wordt nageleefd;*
  - *de aanvraag voor het rooien van de wilg kan uit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening niet worden aanvaard, enkel het knotten van de wilg wordt toegestaan tot op een hoogte van 2m volgens de code van de goede natuurpraktijk;*
  - *geen vergunning wordt verleend voor het slopen van een sleufsilos, omdat dit een onvergunde constructie is.*
- ...

Dit is de bestreden beslissing.

■■■■■ heeft, door neerlegging ter griffie op 1 maart 2010 van een verzoekschrift, een beroep ingesteld dat eveneens strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de bestreden beslissing. Dit beroep is bij de Raad geregistreerd onder het rolnummer 2010/0230/SA/1/0213.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De Raad heeft met het arrest van 18 juni 2012 met nummer S/2012/0129 geoordeeld dat de verzoekende partij tijdig bij de Raad beroep heeft ingesteld en er zijn geen redenen om daar nu anders over te oordelen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

De Raad heeft met het arrest van 18 juni 2012 met nummer S/2012/0129 geoordeeld dat de verzoekende partij het rechtens vereist belang heeft, zoals bepaald in artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO, om bij de Raad beroep in te stellen tegen de bestreden beslissing en er zijn geen redenen om daar nu anders over te oordelen.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In haar eerste middel roept de verzoekende partij de schending in van artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid.

De verzoekende partij stelt dat de percelen, waarvan de nivellering wordt vergund, gelegen zijn in natuurlijk overstroombaar gebied. Het dempen van poelen en grachten impliceert, volgens de verzoekende partij, dat 6000 m² wateroppervlak verdwijnt en het is onmogelijk dat dit geen verstoring van de waterhuishouding zal teweegbrengen, terwijl de verwerende partij niet voorafgaandelijk de mogelijke effecten met betrekking tot insijpeling en afvloeiing van hemelwater uitgevoerd heeft.

Dat uit de watertoets blijkt dat de bodem plaatselijk verstoord zal zijn en de nivelleringswerken toch vergund worden, is, volgens de verzoekende partij, onbehoorlijk bestuur.

2.

De tussenkomenende partij stelt vooreerst dat het verzoekschrift en de “bijlage” ervan geen ernstige middelen bevatten en beroept zich dan ook op de *exceptio obscuri libelli*.

Een middel moet, volgens de tussenkomenende partij, de door de bestreden beslissing geschonden rechtsregel omschrijven én hoe die rechtsregel geschonden is, maar de verzoekende partij toont de onwettigheid van de bestreden vergunningsbeslissing niet aan.

Bijkomend stelt de tussenkomenende partij nog dat de aangevraagde reliëfwijzigingen niet gelegen zijn in overstromingsgevoelig gebied. Zij verwijst hiervoor naar de overstromingskaarten en voert ook nog aan dat de reliëfwijziging niet leiden tot een vermindering van de infiltratie. Volgens de tussenkomenende partij zijn de beweringen van de verzoekende partij onjuist en schendt de verwerende partij met de bestreden beslissing artikel 8 van het decreet integraal waterbeleid helemaal niet.

3.

In haar toelichtende nota stelt de verzoekende partij dat zij wel degelijk heeft verduidelijkt dat de verwerende partij in de bestreden beslissing de watertoets niet correct toepast. Krachtens artikel 8 van het decreet integraal waterbeleid is elk nieuw initiatief, waarvoor een vergunning nodig is, aan de watertoets onderworpen, maar de bestreden beslissing bevat geen volwaardige watertoets en waterparagraaf.

Volgens de verzoekende partij stelt de verwerende partij wel vast dat er een schadelijk effect is, maar leidt ze daar niets uit af, zodat de bestreden beslissing de schade aan de watergebonden natuur volledig negeert.

Daarnaast bevat de bestreden beslissing ook geen voorwaarden om aan het door de verwerende partij vastgesteld schadelijk effect tegemoet te komen, terwijl er, volgens de verzoekende partij, nochtans gegronde redenen om een goed onderbouwde watertoets uit te werken.

Volgens de verzoekende partij kan met het zeer uitgebreid verweer van de tussenkomenende partij met betrekking tot de watertoets geen rekening worden gehouden omdat de verzoekende partij alleen dat wat in de bestreden beslissing ontbrak probeert recht te zetten.

Beoordeling door de Raad

1.

Een middel moet duidelijk en nauwkeurig zijn. De onduidelijkheid van een verzoekschrift schendt het tegensprekelijk karakter van de schriftelijke procedure voor de Raad en de rechten van verdediging van de andere procespartijen. Een onduidelijk middel is toelaatbaar wanneer het recht van verdediging van de andere procespartijen niet wordt geschaad.

Nu blijkt dat de formulering van het middel de andere procespartijen niet verhindert er op te repliceren, oordeelt de Raad dat het middel dan ook niet onduidelijk is.

De tussenkommende partij repliceert, met verwijzing naar de overstromingskaarten, onder meer dat de reliëfwijziging geen significant nadelige effecten teweegbrengt, zodat er geen inbreuk is op de watertoets.

Uit de repliek van de tussenkommende partij blijkt dat zij het betoog van de verzoekende partij begrijpt als kritiek op de beoordeling van de watertoets in de bestreden beslissing en begrijpt zij de draagwijdte van het middel, zodat het middel ontvankelijk is.

De Raad verwerpt dan ook de hierover door de tussenkommende partij ingeroepen exceptie (obscuri libelli).

2.

De bestreden beslissing bevat de volgende ‘waterparagraaf’:

“ ...

Watertoets: Bij nazicht van de Vlaamse kaart met de overstromingsgevoelige gebieden blijkt het perceel gelegen te zijn in een effectief of een mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

De voorliggende aanvraag betreft een reliëfwijziging van het terrein, zodat rekening gehouden moet worden met het mogelijke effect op de plaatselijke waterhuishouding.

Door de toename van de verharde oppervlakte wordt de infiltratie van het hemelwater in de bodem plaatselijk verstoord.

Bomen die onderdeel uitmaken van lijnvormige elementen in hellende gebieden of langsheen waterlopen hebben erosiewerende, ecologische en landschappelijke waarden.

Het wortelstelsel van bomen draagt bij tot de versterking van bermen en oevers. Het verwijderen van natuurlijke vegetatie en bomen verhoogt de erosiegevoeligheid van de bodem en grachtkanten en kan zo mogelijk een negatieve invloed uitoefenen op de waterhuishouding.

...”

3.

Uit artikel 8, §1 en §2 DIWB volgt dat de beslissing, waarbij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend, een formele motivering moet bevatten waaruit blijkt dat de in artikel 8, §1 bedoelde watertoets is uitgevoerd.

Uit die motivering moet meer bepaald blijken, ofwel dat uit de werken waarvoor de vergunning wordt verleend geen schadelijke effecten kunnen ontstaan, zoals bedoeld in artikel 3, §2, 17° van het decreet, ofwel dat zulke effecten wel kunnen ontstaan, maar door het opleggen van gepaste voorwaarden zoveel mogelijk worden beperkt of hersteld. Bij vermindering van infiltratie van hemelwater of vermindering van de ruimte voor het watersysteem moeten er compensatiemaatregelen opgelegd worden.

Uit deze bepalingen volgt dat de vergunningverlenende overheid vooreerst moet onderzoeken of een aanvraag een ‘schadelijk effect’ doet ontstaan, zoals bepaal in artikel 3, §2, 17° DIWB, namelijk *“ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van*

watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten overstromingsgebieden, op het duurzaam gebruik van water door de mens, op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen”.

De verwerende partij moet de invloed van haar beslissing op de waterhuishouding beoordelen.

Wanneer een vergunningverlenende overheid vaststelt dat de uitvoering van de gevraagde stedenbouwkundige handelingen een nadelig effect kunnen veroorzaken, zoals bepaald in artikel 3, §2, 17° DIWB, moet zij de watertoets uitvoeren overeenkomstig het watertoetsbesluit.

Wanneer de vergunningverlenende overheid oordeelt dat de aanvraag geen betekenisvolle schadelijke effecten creëert, moet ze dat oordeel in de motieven van haar beslissing vermelden.

De verwerende partij erkent in de bestreden beslissing inderdaad dat de aanvraag schadelijke effecten kan teweegbrengen, zoals bepaald in artikel 3, §2, 17° DIWB, door te stellen dat de reliëfwijziging een effect kan hebben op de plaatselijke waterhuishouding en de toename van het verharde oppervlakte de infiltratie van het hemelwater in de bodem plaatselijk kan verstoren.

Nochtans beslist de verwerende partij de nivellering te vergunnen.

Krachtens artikel 4, §1, 2° van het besluit van 20 juli 2006 van de Vlaamse regering tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets (watertoetsbesluit) moet de in de bestreden beslissing opgenomen waterparagraaf – met een formele motivering – de voorwaarden en maatregelen vermelden om het schadelijk effect, dat kan ontstaan als gevolg van de vergunningsplichtige handeling, te voorkomen, te verminderen of te herstellen, of, bij vermindering van de infiltratie van het hemelwater of van de ruimte voor het watersysteem, te compenseren.

Artikel 5, eerste lid, 6° DIWB bepaalde, op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing, volgende doelstellingen:

“het beheer van hemelwater en oppervlaktewater zo organiseren dat:

a) het hemelwater zoveel mogelijk verdampt of nuttig wordt aangewend of geïnfiltreerd, en dat het overtollig hemelwater en effluentwater gescheiden van het afvalwater en bij voorkeur op een vertraagde wijze via het oppervlaktewaternet wordt afgevoerd;

b) verdroging wordt voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt;

c) zoveel mogelijk ruimte wordt geboden aan water, met behoud en herstel van de watergebonden functies van de oeverzones en overstromingsgebieden;

d) de risico's op overstromingen die de veiligheid aantasten van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten overstromingsgebieden, worden teruggedrongen;”

4.

De bestreden beslissing bevat wel een voor de toepassing van de watertoets duidelijk aangegeven onderdeel, maar de ‘waterparagraaf’ is niet afdoende formeel gemotiveerd.

De bestreden beslissing bevat immers geen toetsing van de beoordeling van de vergunningsplichtige activiteit aan de doelstellingen, verwoord in artikel 5, eerste lid, 6° DIWB, met betrekking tot het beheer van hemelwater en oppervlaktewater, noch een uitspraak over de verenigbaarheid van de vergunningsplichtige activiteit met het watersysteem, zoals vereist door artikel 4, § 1 van het Watertoetsbesluit. Evenmin blijkt uit de bestreden beslissing dat de nivelleringsaanvraag, volgens het beoordelingsschema, vastgelegd in het voormalig artikel 3, §1, 1° van het Watertoetsbesluit, onderworpen is aan een watertoets.

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing dat het terrein, waarop de beslissing betrekking heeft, gelegen is in een effectief of een mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

Tevens blijkt duidelijk uit de bestreden beslissing dat er een schadelijk effect is, meer bepaald de beperking van de infiltratie van het hemelwater, dat volgt uit de nivellering en het verwijderen van natuurlijke vegetatie.

Daarom moest de verwerende partij, met toepassing van artikel 8, §5, eerste lid, 2° DIWB, de watertoets uitvoeren met toepassing van de in artikel 3 van het watertoetsbesluit voorziene beoordelingsschema's.

Uit de in de bestreden beslissing opgenomen waterparagraaf blijkt echter niet dat de beoordeling van de watertoets gebeurd is op basis van de voorziene beoordelingsschema's. De verwerende partij omschrijft, noch verduidelijkt de compensatiemaatregelen in de bestreden beslissing.

De bestreden beslissing vermeldt evenmin welke maatregelen genomen worden als compensatie van de infiltratiebeperking, noch uit welke documenten van het dossier deze compensatie blijkt.

Het ontbreken van de vermelding van deze maatregelen is gebrekkig en voldoet helemaal niet aan de door artikel 8, §1 DIWB bepaalde formele motiveringsplicht.

De verwerende partij vermeldt in de bestreden beslissing geen compensatiemaatregel en legt geen voorwaarden op, waardoor ook niet duidelijk is of de verwerende partij wel toetst aan enige relevante doelstelling van het integraal waterbeleid, zoals vereist door artikel 5 DIWB en artikel 4, §1, 3° van het watertoetsbesluit.

De Raad oordeelt daarom dat de overwegingen en de uiteindelijke beslissing van de verwerende partij in de bestreden beslissing tegenstrijdig zijn met betrekking tot het overstromingsgevoelig karakter van het gebied en de daaraan verbonden gevolgen. Uit de waterparagraaf blijkt evenmin hoe het eventueel bestaand schadelijk effect van de nivellering wordt beperkt, hersteld of gecompenseerd.

De Raad oordeelt dan ook dat de verwerende partij de bestreden beslissing genomen heeft met miskenning van de door artikel 8, §1 en §2 DIWB opgelegde vereisten en minstens geen afdoende formele motivering bevat waaruit blijkt dat de in artikel 8, §1 DIWB bedoelde watertoets is uitgevoerd.

Het eerste middel is dan ook gegrond.

B. Overige middelen

De verzoekende partij voert in de toelichtende nota enkele middelen aan die niet vermeld zijn in haar beroepsverzoekschrift.

De Raad onderzoekt deze middelen niet omdat ze laattijdig zijn ingeroepen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van [REDACTED] is ontvankelijk.
2. Het beroep is ontvankelijk en gegrond.
3. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 10 december 2009, waarbij aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het vellen van twee populieren en de uitvoering van nivelleringswerken, maar een stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd voor het rooien van een wilg en de sloop van een sleufsilo op een perceel gelegen te [REDACTED] en met kadastrale omschrijving [REDACTED]
4. De Raad beveelt de verwerende partij binnen drie maanden vanaf de betekening van dit arrest een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de tussenkomende partij.
5. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 21 april 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, eerste kamer, samengesteld uit:

Eddy STORMS, voorzitter van de eerste kamer,

met bijstand van

Hildegard PETTENS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,

Hildegard PETTENS

Eddy STORMS